

ת"פ 28286/05/15 - מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נגד צוות השרון הנדסה אזרחית ופתוח ח.פ, מג'יד (יהודה) גרגור, אליק גרגור

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 28286-05-15 מדינת ישראל נ' צוות השרון הנדסה אזרחית ופתוח ח.פ 51419490 ואח'
תיק חיצוני: 1

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא טל תדמור-זמיר
מבקשת מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה
נגד משיבים
1. צוות השרון הנדסה אזרחית ופתוח ח.פ.
2. מג'יד (יהודה) גרגור
3. אליק גרגור

החלטה

"בקשה להורות למרכז לגביית חובות לפעול לגביית הקנס בהתאם להחלטת ביזיון בית משפט" - זו כותרתה של הבקשה שהונחה לפניי.

רקע והליכים קודמים

1. כנגד המשיבים ו-3 נאשמים נוספים הוגש כתב אישום שייחס להם עבירות של עיסוק ללא רישיון או היתר זמני; הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות ובניגוד לדרישות הקבועות בדין; אי נקיטת אמצעים למניעת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים מאתר לסילוק פסולת; פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה; השלכת פסולת ברשות הרבים ולכלוך רשות הרבים.

2. המשיבים כפרו בעובדות כתב האישום ובית המשפט שמע את כל ראיות המאשימה. כן נשמעה עדותו של נאשם אחד מבין כלל הנאשמים (נאשם 4 בכתב האישום. נאשמים 5-6 ויתרו על זכותם להעיד) ובטרם נשמעה עדותו של נאשם נוסף (המשיב 2), הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הנאשמים חזרו בהם מהכפירה, כתב האישום תוקן, המשיבים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו, על פי הודאתם, בעבירות המפורטות בסעיף 1 לעיל.

3. ביום 16.3.17 נגזר דינם של המשיבים והוטלו עליהם קנסות, חתימה על התחייבות ומאסר על תנאי. לצד העונשים האמורים, בית המשפט ציווה על הפסקת העיסוק באתר החל מיום 15.3.18, ככל שלא יהיה למשיבים רישיון עסק; ניתן צו לסגירת חצרי האתר החל מיום 15.7.18; וניתן צו למשיבים לפנות את הפסולת מהאתר עד ליום 15.1.18, לאחר שהיא תעובד בהתאם להנחיית הגורם המקצועי והמוסמך במשרד להגנת הסביבה (להלן: "הצווים השיפוטיים").

עמוד 1

4. ביום 27.5.19 הגישה המבקשת **בקשה לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט** - לכוף את המשיבים בקנס יומי לביצוע הצווים השיפוטיים, לאחר שאלה לא בוצעו, חרף כניסתם לתוקף. המבקשת הפנתה לדו"חות פיקוח מהחודשים מאי ודצמבר 2018 והוסיפה כי חרף מתן התראה בחודש ינואר 2019 המשיבים לא פעלו לקיום הצווים השיפוטיים ולא הגישו בקשה לקבלת רשיון עסק.

בדין שהתקיים ביום 2.7.19 **הודו המשיבים באי קיום הצווים השיפוטיים**, אולם טענו כי הם החלו בעבודות הפינוי וביקשו אורכה לתקופה של 60 ימים לפינוי הכלים והמשרדים. בהתייחס לפינוי הפסולת, נטען כי נדרשת אורכה ממושכת יותר, כיוון שמדובר בכמות פסולת שנערמה משך 20 שנה וכוללת ערימות פסולת היסטוריות שאינן שייכות למשיבים.

5. **בהחלטה מיום 2.7.19** בית המשפט הורה למשיבים **לפנות את האתר - כלים, משרדים, סככות ופסולת, בהתאם להנחיות המבקשת - עד ליום 8.9.19** וקבע שהחל מיום 9.9.19 הם יישאו בסנקציה של 1,000 ש"ח עבור כל יום שבו הם לא יקיימו את גזר הדין ולא יפנו את האתר.

6. **ביום 3.11.19 הגישה המבקשת את הבקשה דנן**, בטענה כי האתר טרם פונה. לבקשה צורף דו"ח סיור מיום 24.10.19 שממנו עולה שמרבית הכלים והציוד פונו מהשטח, וכל שנשאר במקום הם משאית, נגרר ושני מבני משרדים. כן צוין בדו"ח כי "תל הפסולת הנמצא ממזרח לאתר לא פונה ובשטח נשארו אף ערמות פסולת נוספות" וכי לא נעשתה כל פניה למשרד לקבל הנחיות לפינוי ערמות הפסולת.

בתגובה לבקשה טענו המשיבים כי תקלות טכניות הן שמנעו את השלמת הפינוי וכי הייתה "הסכמה שבשתיקה" למתן אורכה לביצוע הצווים השיפוטיים. עם זאת, המשיבים טענו כי בין לבין האתר פונה לחלוטין מפסולת, בהתאם להוראות גזר הדין, בהפנותם לתעודות משלוח שמעידות על פינוי פסולת.

בדין שהתקיים ביום 28.11.19 הציגו המשיבים תמונות שבהם השטח נחזה להיות פנוי ונקי והמבקשת ביקשה לבחון את המצב בשטח ולהודיע לבית המשפט אם היא עומדת על הבקשה.

7. ביום 10.12.19 הודיעה המבקשת כי היא עומדת על הבקשה. להודעה צורף דו"ח ביקור מיום 9.12.19 שממנו עולה כי "תל הפסולת שהיה ממזרח לאתר שוטח כך שיראה מישורי בחלקו העליון. גובה השטח ששוטח הינו לערך חצי מטר במערב ועוד 3 וחצי מטר במזרח מגובה הקרקע הטבעית ומידותיו הם סביב 100 מטר ברוחבו ל 250 מטר באורכו. המהווים כ- 50,000 קוב אדמה מעורבת עם פסולת בניין" (להלן: "**ההגבהה**"). עוד צוין בדו"ח כי העבודות באתר בוצעו ללא תיאום וללא קבלת הנחיות מהמבקשת, כאשר למעשה מרבית הפסולת לא פונתה, אלא עברה יישור של פני השטח.

בדין נוסף מיום 5.1.20, טענו המשיבים כי פינו את הפסולת ולאחר הפינוי יישרו את השטח. עם זאת, המשיבים עמדו על כך שההגבהה היתה במקום לפני שהם שכרו את המקרקעין וטענו שכתב האישום שהוגש נגדם כלל לא הזכיר את אותה הגבהה ואין מדובר בפסולת שאותה הם צוו לפנות. עוד טענו המשיבים שכלל שהמבקשת הייתה מעוניינת בפינוי

בהתאם להוראותיה, היה עליה לשלוח מפקח לאתר.

ביום 26.1.20 התקיים דיון נוסף לשם השלמת טיעוני הצדדים. **ב"כ המשיבים** הדגיש כי מדובר באתר שקיים מעל 17 שנה, כי לא כל הפסולת שהיתה במקום שייכת למשיבים וכי המבקשת לא נתנה למשיבים הנחיות לביצוע הפינוי, בניגוד להוראות גזר הדין. כן טען כי נכון ליום 28.11.19 הצווים קוימו במלואם. **ב"כ המבקשת** טענה כי שאלת היקף הפינוי הובאה לפתחו של בית המשפט טרם מתן גזר הדין, בהפנותה לעדותה של הגב' רוקמן מיום 9.2.17. כן הפנתה למכתבי התראה שנשלחו למשיבים טרם נקיטת ההליכים בגין אי קיום הצווים השיפוטיים וטענה כי מתעודות המשלוח שהגישו המשיבים עולה שהם פינו אך 312 טון של פסולת, בעוד שכמות הפסולת עומדת על כ 50,000 טון. מכאן ביקשה המבקשת ללמוד שהמשיבים שיטחו את יתר הפסולת, תוך יצירת ההגבהה, וביקשה להורות למרכז לגביית קנסות לגבות את הקנס היומי החל מיום 9.9.19 ועד השלמת פינוי הפסולת.

השאלה שדרושה הכרעה

8. למקרא השתלשלות ההליכים עד כה, עולה כי השאלה שדרושה הכרעה היא האם ההגבהה שקיימת בשטח מהווה חלק מהפסולת שהמשיבים צוו לפנות מהשטח ותחת לפנותה הם שיטחו אותה, או שמא מדובר בהגבהה שהייתה קיימת בשטח עוד לפני הגשת כתב האישום ואינה מהווה חלק מהפסולת שאותה המשיבים צוו לפנות.

דין

9. בפסקי דין רבים קבע בית משפט העליון כי הליך בזיון בית משפט הוא הליך אכיפה קיצוני, שמצוי ב"אזור הדמדומים שבין המשפט האזרחי והפלילי" (רע"פ 5177/15 **פרץ נ' סימי בטיטו ז"ל** (4.8.2015); רע"פ 4873/14 **פיסו נ' אריאלי** (13.7.2014); ע"פ 6609/15 **סלומון נ' רפאלי** (6.1.2016)). לאור הפגיעה הקשה שעלולות להסב הסנקציות לפי הליך זה, נקבע כי ההיזקקות אליהן תיעשה ככלל במשורה, ובלבד שאין בנמצא אמצעים פוגעניים פחות לאכיפת ההוראה השיפוטית הרלוונטית. עוד נקבע, כי אין מדובר בהליך עונשי, אלא בהליך צופה פני עתיד, שמטרתו היחידה היא הבטחת הציות לצו השיפוטי ולכן פסק-הדין או הצו שאת אכיפתו מבקשים, צריך להיות ברור וחד-משמעי ואין אופקים מכוח הפקודה אלא צווים והחלטות שמובנם ברור ושאינם מאפשרים יותר מפירוש אחד (ע"פ 517/06 **בעז מנור נ' KPMG Inc** (24.7.07); רע"א 8008/12 **וכטל נ' שטיגליץ** (8.1.2013); רע"א 6448/15 **וינברג נ' דורון** (7.10.2015)).

אשר לרמת ההוכחה הנדרשת לצורך חיוב לפי פקודת בזיון בית המשפט - שאלה זו טרם התבררה בבית המשפט העליון, ברם עיון בפסיקה מלמד כי מקובל לחשוב שהיא גבוהה מזו הנדרשת בהליך האזרחי (ראו למשל, ע"פ 2351/95 **"מובי" בירנבאום בע"מ ואח' נ' שמעוני ואח'** (23.6.97)).

10. **בענייננו**, עיון בכתב האישום המתוקן שבו הורשעו הנאשמים, מעלה כי ה"אתר" הוגדר על ידי המבקשת כאתר לטיפול וסילוק פסולת ותחנת דלק במקרקעין הידועים כגוש 100044 חלקה 10 בצד המזרחי של כביש 4 (סעיף 3 לגזר

הדין), ברם **כתב האישום אינו מציין את היקף הפסולת** ולמקרא טיעוני הצדדים לעונש (פרוט' מיום 9.2.17), עולה כי סוגיית היקף הפסולת היתה במחלוקת כבר אז.

גב' ירדן שני רוקמן, אחראית פסולת ומחזור במשרד להגנת הסביבה, העידה במסגרת ראיות המאשימה לעונש כי יש במקום "הר פסולת" בגובה של 2-5 מ', בהיקף של כ 30,000-40,000 קוב וכי הפסולת נמצאת במקום לפחות עונת חורף אחת. גב' רוקמן העידה שפינוי הפסולת נע בין 3 חודשים בקיץ ועד 6 חודשים בחורף, ופירטה את ההנחיות לפינוי הפסולת.

בחקירה נגדית גב' רוקמן אישרה שהיא מתארת מצב קיים בשטח וייתכן שמדובר בפסולת שקיימת במקום מזה שנתיים, חמש או עשר שנים.

ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לעדותה של גב' רוקמן וביקשה שצו הפינוי יהיה ברור ונהיר ביחס להיקף הפסולת שתפונה (עמ' 99 לפרוט' בש' 14-21).

ב"כ המשיבים טען מצדו שמדובר באתר שקיים 15-17 שנים, שלא כולו שייך למשיבים וביקש לגרוס ולפנות אך את "הפסולת שלו" (עמ' 95 לפרוט' בש' 28-31).

11. עיון בגזר הדין מעלה כי בית המשפט שקל את טענות הצדדים ובסופו של יום ניסח את צו הפינוי כדלקמן: "עד ליום 15/1/18 על הנאשמים 1, 3 ו-5 (הם המשיבים שלפניי - ט"ז) לעשות לפינוי הפסולת מן האתר לאחר שתעובד בהתאם להנחיות הגורם המקצועי והמוסמך במשרד להגנת הסביבה". רוצה לומר, **שאף גזר הדין אינו מציין את היקף הפסולת שהמשיבים צוו לפנות.**

12. בהעדר התייחסות הן בכתב האישום והן בגזר הדין להיקף הפסולת בכלל ולהגבהה בפרט, מצאתי לבחון את הראיות שהוגשו לבית המשפט במהלך שמיעת העדים, כדי לנסות וללמוד על קיומה או היעדרה של ההגבהה טרם הגשת כתב האישום. בסיועו של ב"כ המשיבים בחנתי את המוצגים (תיק בית המשפט נגד, התמונות שנסרקו לתיק האלקטרוני אינן ברורות דיין ובידי המאשימה לא נותרו עותקים של התמונות והראיות) ומצאתי כי מרביתם אינם יכולים לסייע להכרעה במחלוקת שבין הצדדים ובתמונה מס' 2 בת/21 יש כדי לתמוך את גרסת המשיבים, כי ההגבהה היתה בשטח עוד לפני שהם החלו להשתמש בו.

13. זה המקום להזכיר כי ההליך דנן אינו האכסניה הראויה לבירור השאלה מה היקף הפסולת שהמשיבים צוו לפנות מהמקרקעין ואין להפוך את הדיון בבקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט למשפט מחודש שבו יוגשו ראיות ויובאו עדויות מומחים, כדי להכריע בשאלה זו (השוו לעניין זה: רע"א 3888/04 **מלכיאל שרבט נ' שלום שרבט** (14.12.04); רע"א 6858/14 **עמית צדוק נ' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ** (11.1.15)).

14. בשם לב להלכה שלפיה אין אוכפים מכוח פקודת הביזיון אלא צווים והחלטות שמובנם ברור ושאינם מאפשרים יותר מפירוש אחד, משמדובר בצווים שיפוטניים שאינם ברורים וחד משמעיים, בנסיבות שבהן הוכח שלכל המאוחר ביום 28.11.19 הפסיקו המשיבים את פעילותם באתר ופינו ממנו את הכלים, המבנים ואת הפסולת שהיתה בשליטתם, ובשים לב לדברי בית המשפט בדיון מיום 28.11.19, הריני דוחה את הבקשה.

המזכירות תשלח לצדדים העתק ההחלטה.

ניתנה היום, כ"ג שבט תש"פ, 18 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.